

tive Mynbigghed, saa har han forekommer det mig derved taget en stor Deel af Vægten og Betydningen bort fra denne hans eneste Grund. Det kommer da tilsidst til at beroe paa en Takt, hvor disse Grændser ere, og det er ogsaa af denne Grund, at jeg, da jeg før havde Ordet, ikke har indbegaaet, hvad der i saa Henseende af den ærede Minister er blevet sagt. — Den ærede 1ste Landstingsmand for 1ste Kred (Andræ) har endvidere meent, at Hovedspørgsmaalet i Sagen er dette: ville de vedkommende Erklæringer vinde eller tabe i Paalidelighed? Det maa jeg rigtignok sige, at hvis det var Hovedspørgsmaalet i Sagen, saa vilde jeg være i overordentlig stor Forlegenhed med, hvorledes jeg skulde stemme; thi det er et Spørgsmaal, hvorpaa jeg ikke kan give noget sikkert Svar, ligesom jeg ogsaa troer, at der vil være Faa, ja, vel Ingen her i Salen eller Landet, der kunne det. Nei, der er et ganske andet Spørgsmaal, der for mig er Hovedspørgsmaalet, og det er: Har Folket en naturlig og vel begrundet Ret til at erholde disse Erklæringer meddeelte, eller har det den ikke? Kommer jeg til det Resultat, at det har en saadan Ret, at altsaa Principet, hvorpaa Loven hviler, er rigtig, saa spørger jeg for min Deel aldrig om dets meer eller mindre uberegnelige Følger; jeg har saa ofte erfaret det og kommer bestandig til at erføre det, at hvor blot Principet er godt, der skulle ogsaa i dets Anvendelse Følgerne blive gode. Jeg skal ikke følge den ærede Landstingsmand under hele den Udvikling, han gav os, men blot endnu fremdrage eet Punkt for at indbegaae ham. Han antydede nemlig under Slutningen af sit Foredrag, at det, som det egentlig kom an paa, var, at vi gave efter for et Folkeønske. Det er med Hensyn til mig slet ikke Tilfældet. Jeg spørger ved mine Afstemninger her ikke om Folkeønsker. Ved kirkelige Sager f. Ex. veed jeg meget vel, at Folkeønsker ikke altid ere det, som jeg kan eller bør stemme efter, og den Erfaring, jeg har gjort med Hensyn til disse Sager, vilde jeg ogsaa gjerne overføre paa den Slags Sager, vi her have for. Det er altsaa ikke Folkets Ønsker, men Folkets naturlige Ret, som jeg her spørger om, og det er Hensynet dertil, som bestemmer

min Stemmegivning med Hensyn til denne Lov.

Drejer: Efterat de to ærede Medlemmer, der sidst havde Ordet, have udtalt det Væsentlige af det, jeg havde at erindre mod det, der er fremkommet fra den ærede 1ste Landstingsmand for 1ste Kred (Andræ), er det kun Videt, jeg har at tilføje til det, jeg yttrede, da jeg første Gang havde Ordet. Den ærede 1ste Landstingsmand for 1ste Kred (Andræ) udtalte, at han ikke havde seet de anførte Grunde for Modstanden mod Loven svækkede, altsaa at han ikke havde fundet, at de fra deres Side, der holde paa en Lov, hvorved der tilstedes Afgang til at blive bekendt med Erklæringer, fremsatte Grunde ere af den Bestaffenhed, at de indeholde Noget, der virkelig har Styrke og Betydning, og at han altsaa maa antage, at de Grunde, der fra Modstandernes Side ere fremkomne, ere af en ganske anden og bedre Bestaffenhed. Jeg skal nu tillade mig den Formening, at de Grunde, som ere fremkomne fra Modstandernes Side, ikke have mere Indhold end de, der ere komne fra den modsatte Side. Der er f. Ex. fra Modstandernes Side paaستاet, at Erklæringerne ville tabe i Paalidelighed, naar Vedkommende, der afgive dem, vide, at den Paagældende har Krav paa at komme til Rundskaab om sammes Indhold. Af Forsvarerne af Loven, i det Mindste af en stor Deel af dem, hvortil jeg hører, er det formeent, at det tværtimod i Almindelighed vilde tjene til at gøre Erklæringerne paalideligere. Ingen af Parterne har vistnok været istand til at føre, hvad man i almindelig Betydning kalder et Bevis for sin Mening; men jeg troer, at i den Henseende staae Forsvarerne af Loven ikke tilbage for Modstanderne af den. Der er et andet Punkt, som den ærede Rigsdagsmand lagde særdeles Vægt paa, nemlig det, at der ogsaa gives Andre end den, der har indgivet en Klage, der har sær Interesse i Sagen, nemlig den, hvorover der klages. Ja, det er ganske vist, at han har en særlig Interesse og en ligesaa stor Interesse i Klagen som den, der indgiver Klagen, men hiin bliver jo aldrig forbigaaet. Jeg kan nemlig ikke, naar jeg indgiver en Klage over en Embedsmand eller Autoritet